

תוכן עניינים

פרק 1: כשרות לזכויות ולחובות (סעיף 1 לחוק)	1
1. כללי	1
2. כבוד הנפטר לאחר המוות	26
2.1 כללי	26
2.2 מעגלי כבוד המת - האינטרסים המעורבים	28
3. מעמדו של עובר והזכות לפיצוי בגין אובדן השתכרות ב"שנים אבודות"	29
4. תביעה על-פי ערבות	31
5. כיצד משפיעה פטירת הלקוח על תחולת החסיון?	31
6. האם ניתן להכיר במי שהיתה עובר ברחם אימה בעת שהאם קיבלה טיפול בהקרנות, כמי שקיבלה טיפול בהקרנה כמשמעו בחוק הגזזת?	33
7. "משעה שיצא הוולד כולו חי מבטן אימו" סעיף 308 לחוק העונשין	33
8. חוק הגנת הדייר	34
9. תביעה כספית של בנק כנגד שלושת ילדי המנוח	36
10. סעיף 1 לחוק הכשרות המשפטית קובע במפורש, כי אין לעובר אישיות משפטית לפני גמר לידתו	36
11. סעיף 1 לחוק הכשרות המשפטית קובע כי לא יכולה לקום עילת תביעה חדשה לאחר המוות	38
12. האם נפל פגם כלשהו בחתימת המנוח על הסכם ההלוואה ונספחיו	40
13. בעל דין חליף	41
14. ראוי, כי בשלב זה טרם שבאה הכרעה משפטית באשר לזהות הוריו של העובר, כי זה שיש לו קשר גנטי אליו ידע למצער מה הוא מצבו הרפואי לאשורו. הסוגיה הרפואית אפשר ותמשיך להעסיק את הצדדים בעתיד קודם ללידתו ואף אחר לידתו, ומכאן שאינטרס המשיבים בבירור הקשר הגנטי בין העובר אליהם באופן מיידי, ברור איפוא	43
15. במקרה דנן, יש ממש בטענות המשיבה בקשר לכשרות המשפטית, שהרי עסקינן ב"עוסק מורשה" ואין המדובר באדם או בתאגיד	43
פרק 2: כשרות לפעולות משפטיות (סעיף 2 לחוק)	45
1. כללי	45
2. מהימנות מסמך המתנה; מצבו הקוגניטיבי של המנוח במועד החתימה על מסמך המתנה	48
3. כשירות המנוחה בעת הודעת ביטול הצוואה	53
4. כשרות משפטית ואפוטרופסות - פסול דין - פעולה שנעשתה בטרם הכרזת פסלות	56
5. המבקשות טענו, כי היות המשיב פסול דין לא מונעת ממנו להעיד - הבקשה התקבלה	59

6.	האם התקשרות בהסכמי מתנה, שמכוחם בוצעו העברת זכויות בנכסי המשיבה למערערים, נעשתה בלא גמירת דעת מצד המשיבה	60
7.	ביטול עסקאות מתנה	68
פרק 3: קטינות ובגירות (סעיף 3 לחוק)		71
1.	מבוא	71
2.	חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול)	71
3.	אימתי נפסקים מזונות קטינים?	72
4.	ביטול זכיה בהגרלה לדירות במחיר מוזל	72
פרק 4: פעולות של קטין (סעיף 4 לחוק)		75
פרק 5: ביטול פעולות של קטין (סעיף 5 לחוק)		77
פרק 6: סייג לביטול פעולות (סעיף 6 לחוק)		79
1.	מבוא	79
2.	הימורים	79
3.	פגיעה בשיער	80
4.	אחריות בנזיקין - נשיכת כלב	80
5.	רכישת מיכל גז	80
6.	צילום קטינים	80
7.	רכישת מכשיר סלולארי	81
8.	קטין אינו כשיר לשכור נכס ללא אישור אפוטרופסו	81
9.	קבלת שירותי תקשורת טרם מלאו לנתבעת 18 שנים	82
10.	הנתבעת הסתמכה על סעיף 6 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות לפיו הורה לא יכול לבטל עסקה שעשה בנו הקטין כשמדובר בעסקה "שדרכם של קטינים בגילו לעשות כמוה" - התביעה נדחתה	83
פרק 7: פעולות בטלות (סעיף 6א לחוק)		85
פרק 8: פעולות טעונות אישור בית-המשפט (סעיף 7 לחוק)		89
1.	כללי	89
2.	סעיף 7 לחוק הכשרות למול סעיף 20 לחוק הנ"ל	89
פרק 9: הכרזת פסלות (סעיף 8 לחוק)		91
1.	כללי	91
2.	ההבדל בין פסול-דין לחסוי	91
3.	הכרזת פסלות פועלת מכאן ולהבא	92
4.	חולשה שכלית או גופנית	95
5.	האם אדם שמונה לו אפוטרופוס בהתאם לסעיף 33 לחוק הכשרות, הינו פסול-דין?	95
6.	חובת ההוכחה	96
7.	תרדמת	97
פרק 10: פעולות של פסול-דין (סעיף 9 לחוק)		99
פרק 11: ביטול ההכרזה (סעיף 10 לחוק)		101
פרק 12: חישוב גיל (סעיף 11 לחוק)		103

פרק 13: חזקת תאריך הלידה (סעיף 12 לחוק)	105
פרק 14: שמירת דינים (סעיף 13 לחוק)	107
פרק 15: המרת דתו של קטין (סעיף 13א לחוק)	109
פרק 16: מעמד ההורים (סעיף 14 לחוק)	113
1. כללי	113
2. הגשת תביעה על-ידי אחד מן ההורים	120
פרק 17: תפקידי ההורים (סעיף 15 לחוק)	121
1. כללי	121
2. סעיף 15 לחוק הכשרות ועיקרון טובת הקטין	125
3. סעיף 15 לחוק הכשרות ותביעה להקטנת למזונות	127
4. הסמכות להוציא צו עיכוב יציאה מן הארץ כנגד קטין	128
5. קביעת מקום מגורי הקטין	134
6. צו הורות פסיקתי	137
7. אינטרס הקטין מצד אחד, זכות ההורה לקביעת מקום מגוריו וחיי מצד שני, וזכות ההורה הנוסף לקשר רציף עם הקטין מצד שלישי	141
8. לא תתקבל החלטה על העתקת מקום מגורים לפני השלמת הבירור אודות טובת הקטינים	141
9. טובת הקטינים שיתחנכו במוסדות חינוך המשתייכים לאותו הזרם ולאותן הקהילות אליהן שייכים הוריהם	145
10. טובת הקטינים בהעתקת מקום המגורים	145
11. חינוך הקטין	147
12. טיפול פסיכולוגי לקטינים שהוריהם בהליכי גירושין	149
13. שינוי מקום מגורי הקטין	151
14. האם יש להורות על חיסון בנותיהם הקטינות של הצדדים בחיסוני שיגרה המומלצים על-ידי משרד הבריאות, כאשר אחד ההורים מתנגד לכך?	152
15. בקשת הורה להורות על קבלת הודעה על כל טיפול לילדים	153
16. הכרה כאב פסיכולוגי - ביטול פסק-הדין שהכיר בכך	153
17. מתן חיסון קורונה - לחסן או לא לחסן?	154
18. מהי אמת-המידה המנחה את בית-המשפט בבואו להכריע בענייני קטינים?	156
19. שינוי מקום מגורים של קטינים	157
20. בקשה למינוי אפוטרופוס נוסף לקטין - הבקשה נדחתה	157
21. מגורי הקטין ואופי חינוכו - חילוני או דתי	158
22. טובת הילד ובקשת האב לבדיקה גנטית - התנגשות בין הזכויות	159
23. בקשה לייחוד אפוטרופסות - הבקשה התקבלה	160
24. בקשת הורה לנסיעה לחו"ל עם שני קטינים - הבקשה נדחתה	161
25. סעיף 15 לחוק הכשרות המשפטית מבהיר כי האפוטרופסות ההורית מורכבת משני חלקים: הראשון, מכיל את "החובה והזכות" לדאוג לקשת רחבה של צרכי הקטין, והשני, מתמקד בהחזקה הפיזית בקטין	161

26. המבקש אכן השתתף בבקשתו לקביעת הסדרי שהות והסבריו לא משכנעים. יחד-עם-זאת, מדוע צריך לפקוד עוון זה של האב על הקטין? שהרי, הקטין צריך להכיר ולהתרגל לאביו וקשר זה נחוץ וחשוב מאוד להתפתחותו התקינה. גם אבות שהורשעו בדין בגין ביצוע עבירות חמורות ביותר כגון שוד, אונס ואפילו רצח, זכאים לקשר עם ילדיהם וילדיהם זכאים לקשר עימם כל עוד לא הוכח שקיימת סכנה מקיום.....162	
27. הפסיקה הכירה בסרבנות קשר מחמת הסתת הורה, כמקימה עילת תביעה נזיקית, החוסה תחת עוולת הרשלנות המעוגנת בסעיף 35 לפקודת הנזיקין.....162	
28. עתירת התובעת לייחוד האפוטרופסות כלפי ילדיה הקטינים.....162	
29. האפוטרופוס לדין משמיעה את קולם של הקטינים והיא מסכימה כי טובת הקטינים מחייבת העברת המשמורת אצל אב. האפוטרופוס לדין ציינה כי הקטינים הביעו בפניה את רצונם להישאר בבית האם אך לשיטתה, לא תמיד קולם של הקטינים מבטא את טובתם או את רצונם האמיתי.....163	
30. ככלל יש ליתן משקל רב לעמדתם של מומחים מקצועיים. אך סמכות ההכרעה והפעלת שיקול-הדעת נתונה בידי בית-המשפט תוך שקילת השיקולים הרלוונטיים ובכללם הראיות לרבות חוות-הדעת, חוק ופסיקה, ניסיון חיים ושכל ישר, כל שכן כאשר מדובר בחוות-דעת שאינה חד-משמעית.....163	
31. ההסכם שאושר על-ידי בית-משפט, לאחר שבחן את רצונם של הצדדים, הבנת הצדדים את ההסכם ותוצאותיו הוא כאמור בגדר פסק-דין ולו חשיבות רבה ביצירת וודאות, סופיות, יציבות ובהירות בעניין סיום הסכסוך בין ההורים לרבות בסוגיות הנוגעות לשינוי מסגרות חינוך ומגורי הקטנה. ההסכם יצר צפיות בקרב שני ההורים כי לא יעשה שינוי אלא באופן מוסכם ומשותף במסגרת החינוך.....163	
פרק 18: חובת ציות הקטין (סעיף 16 לחוק).....165	
פרק 19: קנה-מידה לחובת ההורים (סעיף 17 לחוק).....167	
פרק 20: שיתוף בין ההורים (סעיף 18 לחוק).....171	
1. כללי.....171	
2. נדחתה בקשת אם לביטול צווי עיכוב יציאה מן הארץ שהוצאו ביחס לבנותיהם המשותפות של הצדדים וזאת נוכח המשבר וחוסר הוודאות ששורר כעת בעולם בעקבות התפשטות מחלת הקורונה.....174	
3. האם אפשר שיהיו לילד שלושה הורים רשומים? ולחלופין האם אפשר שימונה לקטין אפוטרופוס על-אף קיומם של שני הורים ביולוגיים מתפקדים ונוכחים המשמשים לו כאפוטרופוסים טבעיים?.....176	
4. הקטינה אינה כבולה בסמכות עליה הוסכם בין הוריה, ופתוחה בפניה הדרך להגשת תביעה עצמאית לבית-המשפט דנן.....179	
5. צו מניעה זמני האוסר על המבקש להטיס את הילדים במטוסו הפרטי.....180	

181.....	6. קביעת אחריות הורית משותפת
183.....	פרק 21: הכרעת בית-המשפט (סעיף 19 לחוק)
187.....	פרק 22: פעולות בשם קטין הטעונות אישור מראש (סעיף 20 לחוק)
187.....	1. כללי
187.....	2. אישורו של בית-המשפט פועל, הן לאישור הייצוג והן לאישורה של הפעולה
188.....	3. העברה, שיעבוד, חלוקה או חיסול של יחידה משקית בחקלאות, בתעשייה, במלאכה או במסחר, או של דירה - סעיף 20(1) לחוק
188.....	4. פעולה שתוקפה תלוי ברישום בפנקס המתנהל על-פי חוק - סעיף 20(2) לחוק
189.....	5. נתינת מתנות, זולת מתנות ותרומות הניתנות לפי הנהוג בנסיבות העניין - סעיף 20(3) לחוק
192.....	6. נתינת ערבות - סעיף 20(4) לחוק
192.....	7. פעולה משפטית בין הקטין לבין הוריו או קרובי הוריו, זולת קבלת מתנות הניתנות לקטין - סעיף 20(5) לחוק
195.....	7.1 כללי
195.....	7.2 הגנת צד שלישי - סעיף 21 לחוק
196.....	8. הסתלקות מירושה על-ידי אפוטרופוס
196.....	9. הסכמה באשר לזהות המומחית הרפואית השיקומית
197.....	10. קטין שהפך לבגיר
197.....	11. הסכם עם קטינים בעניין מכירת זכות ומקרקעין נחשב כאילו נערך ונעשה רק ביום שבו אישר בית-המשפט את ההסכם
197.....	12. יש צורך באישור בית-משפט מראש לעסקה של קטין, שתוקפה מותנה ברישום המתנהל על-פי חוק
198.....	פרק 23: אחריות ההורים (סעיף 22 לחוק)
201.....	פרק 24: הכנסות הקטין ונכסיו (סעיף 23 לחוק)
205.....	פרק 25: הסכם בין הורים החיים בנפרד וקביעה באין הסכם בין ההורים (סעיפים 24 ו-25 לחוק)
207.....	1. כללי
207.....	2. חזקת הגיל הרך
209.....	3. ועדת רוטלוי
214.....	4. ועדת שניט
215.....	5. המתנגדים לוועדת שניט
216.....	6. התומכים ב"חזקת גיל הרך"
217.....	7. עקרון "טובת הילד" בבית-משפט לענייני משפחה ובבית-הדין הרבני
218.....	8. מסוגלות נפשית ופיזית להורות
226.....	9. רצון הילד
227.....	10. משמורת ילדים ומסוגלות הורית
229.....	

11. משמורת משותפת.....	230
12. הגשת תסקיר על-ידי פקיד הסעד (עובד סוציאלי) בתביעות למשמורת.....	235
13. הסדרי ראייה לסב ולסבתא.....	241
14. חזקת "הגיל הרך".....	242
15. נסיבות חריגות הסותרות את חזקת הגיל הרך ומצדיקות קביעת משמורת משותפת של שני ההורים.....	243
16. הנטל לסתירת חזקת הגיל הרך.....	244
17. השיקול הבלעדי בהכרעה בתביעה למשמורת וחלוקת זמני שהות, הינו "טובת הקטין".....	244
18. זמני שהות.....	245
פרק 26: הורה שאינו מסוגל למלא חובתו (סעיף 26 לחוק).....	249
פרק 27: שלילת אפוטרופסות מהורה שהורשע או הואשם בעבירה פלילית חמורה - הורה שאפוטרופסותו נשללה - טיפול בקטין שהורהו הורשע או הואשם בביצוע עבירת מין או אלימות כלפיו (סעיפים 27, 27א, 27א1, 27ב לחוק).....	251
פרק 28: אפוטרופוס בנוסף על הורה; הורה שאפוטרופסותו הוגבלה; סייגים (סעיפים 28, 29, 30 לחוק).....	255
1. אפוטרופוס בנוסף על הורה.....	255
2. הורה שאפוטרופסותו הוגבלה.....	258
3. סייגים.....	258
4. מינוי אפוטרופוס נוסף - הורה לא ביולוגי.....	259
5. מינוי אפוטרופוס נוסף.....	260
פרק 29: זכותם של הורים שכולים (סעיף 28א לחוק).....	267
פרק 30: בקשה בעניין קשר בין קטין ובין הורי הוריו (סעיף 28ב לחוק).....	271
פרק 31: נכסים שאינם בהנהלת ההורים (סעיף 31 לחוק).....	273
פרק 32: ייפוי-כוח מתמשך (סעיפים 32א עד 32ג לחוק) - תיקון מס' 18 לחוק מיום 11.04.16.....	275
1. כללי.....	275
2. הגדרות (סעיף 32א לחוק).....	280
3. מינוי מיופה כוח (סעיף 32ב לחוק).....	281
3.1 הדין.....	281
3.2 תקנות הכשרות המשפטית והאפוטרופסות (ייפוי-כוח מתמשך, הנחיות מקדימות לאפוטרופוס ומסמך הבעת רצון), התשע"ז-2017.....	283
3.3 טיפול רפואי ללא הסכמה (סעיף 15 לחוק).....	289
3.4 סיכום.....	290
4. מי רשאי להתמנות למיופה כוח (סעיף 32ג לחוק).....	291
5. מיופי כוח במשותף (סעיף 32ד לחוק).....	292
5.1 סעיף 32ד לחוק.....	292

5.2 מינוי אפוטרופוסים אחרים, דין אפוטרופוסים משותפים - סעיפים 45 ו-46 לחוק	293
6. מיופה כוח מחליף (סעיף 32 לחוק)	294
7. סמכויות מיופה כוח (סעיף 32 לחוק)	294
7.1 סעיף 32 לחוק	294
7.2 דברי ההסבר בהצעת החוק	297
7.3 סיכום	300
8. חיובי מיופה הכוח (סעיף 32 לחוק)	301
8.1 סעיף 32 לחוק	301
8.2 דברי הסבר בהצעת החוק	301
8.3 אחריות האפוטרופוס - מימוש הערובה (סעיפים 57 ו-59 לחוק)	302
8.4 אפוטרופוס למעשה (סעיף 67 לחוק)	302
9. דרכי פעולתו של מיופה הכוח (סעיף 32 לחוק)	303
10. דרכי קבלת החלטות בעניינו של הממנה (סעיף 32 לחוק)	304
11. תנאי לפעולה לפי ייפוי-כוח (סעיף 32 לחוק)	305
12. הגנת צד שלישי (סעיף 32 לחוק)	305
13. שכר מיופה כוח והוצאותיו (סעיף 32 לחוק)	306
14. אופן עריכת ייפוי-כוח מתמשך (סעיף 32 לחוק)	307
15. חתימה על ייפוי-כוח מתמשך (סעיף 32 לחוק)	309
16. ייפוי-כוח רפואי (סעיף 32 לחוק)	310
17. דיווח לאדם מיועד או לאפוטרופוס הכללי על החלטות ופעולות של מיופה הכוח (סעיף 32 לחוק)	310
18. הפקדת ייפוי-הכוח מתמשך (סעיף 32 לחוק)	311
19. חיובי מיופה הכוח (סעיף 32 לחוק)	312
20. כניסה לתוקף של ייפוי-כוח מתמשך (סעיף 32 לחוק)	313
21. אי-שלילת כשרותו המשפטית של הממנה (סעיף 32 לחוק)	317
22. תקופת תוקפו של ייפוי-כוח מתמשך (סעיף 32 לחוק)	318
23. פקיעת תוקפו של ייפוי-כוח מתמשך (סעיף 32 לחוק)	319
24. ביטול ייפוי-כוח מתמשך בידי הממנה (סעיף 32 לחוק)	319
25. סיום תפקידו של מיופה הכוח (סעיף 32 לחוק)	320
26. תחולת חוק השליחות (סעיף 32 לחוק); דינה של שליחות לפי ייפוי-כוח מתמשך (סעיף 32 לחוק), מתן הוראות ואישור פעולות (סעיף 32 לחוק)	321
27. הגבלת עניינים ומינוי אפוטרופוס נוסף על מיופה כוח (סעיף 32 לחוק)	323
28. ביטול ייפוי-כוח מתמשך בידי בית-המשפט (סעיף 32 לחוק)	325
29. שמיעת הממנה (סעיף 32 לחוק)	345
30. מתן הנחיות מקדימות למיופה כוח (סעיף 32 לחוק)	345

31. תוקפן של הנחיות מקדימות (סעיף 32 לב לחוק).....	347
32. אי-תחולה (סעיף 32 לג לחוק)	347
33. שמירת מידע וניהול חשבוניות (סעיף 32 לד לחוק).....	348
34. מנגנון בירור תלונות (סעיף 32 לה לחוק).....	348
35. ההלכה הפסוקה.....	349
35.1 יפוי כוח מתמשך והנחיות לשחרור כספים	349
35.2 בקשה לנקיטת אמצעי שמירה מכוח יפוי כוח מתמשך.....	354
35.3 תביעה לביטול יפוי כוח מתמשך והפקדת ערובה להבטחת הוצאות.....	357
35.4 תביעה לביטול יפוי כוח מתמשך	363
35.5 ביטול מינוי מיופה כוח	379
35.6 עיכוב יציאה מן הארץ של חסוי	389
35.7 הפעלת יפוי כוח מתמשך	395
35.8 צו מניעה זמני להסרת חסימה מחשבון.....	399
35.9 תוקפו של יפוי כוח מתמשך.....	405
35.10 בקשת המבקש להעברת הדיון בהתאם לתקנה 6(ד) לתקנות בית- המשפט לענייני משפחה	411
פרק 33: אימתי יתמנה אפוטרופוס (סעיף 33 לחוק).....	417
1. כללי	417
2. ליקוי נפשי או שכלי - סעיף 11 לחוק ההתיישנות.....	424
3. מינוי אפוטרופוס לעובר	428
4. היחס שבין הוראת סעיף 68(א) לחוק לבין הוראת סעיף 33 לחוק	429
5. אימוץ תסקיר לעניין ביטול צו מינוי אפוטרופוס	430
6. ידיעה על היעדר כשרות.....	432
7. אי-קיום תנאים מצטברים מיצוות סעיף 33(א)(4) לחוק	433
פרק 34: שיקול-דעת בית-המשפט במינוי אפוטרופוס לבגיר (סעיף 33א לחוק)	
- תיקון מס' 18 לחוק.....	435
1. כללי	435
2. ביטול אפוטרופסות	461
3. האם יש למנות אפוטרופוס עבור פלונית והאם יש להורות על העברתה למוסד סיעודי בניגוד לרצונה?	462
פרק 35: בקשת מיופה כוח להתמנות כאפוטרופוס (סעיף 33ב לחוק) - תיקון מס' 18 לחוק	465
פרק 36: מי יכול להיות אפוטרופוס (סעיף 34 לחוק).....	483
פרק 37: עדיפות בבחירת האפוטרופוס (סעיף 35 לחוק)	485
פרק 38: מתן הנחיות מקדימות לצורך מינוי אפוטרופוס (סעיף 35א לחוק) - תיקון מס' 18 לחוק	495
פרק 39: שמיעת החסוי על-ידי בית-המשפט (סעיף 36 לחוק).....	499
פרק 40: הסכמת האפוטרופוס (סעיף 37 לחוק).....	507

פרק 41: תפקידי האפוטרופוס לקטין פסול-דין; תפקידיו של אפוטרופוס אחר (סעיפים 38 ו-39 לחוק).....	509
פרק 42: פטור ממזונות (סעיף 40 לחוק).....	513
פרק 43: קנה-מידה לאפוטרופסות (סעיף 41 לחוק - בוטל).....	515
פרק 44: הקשר עם החסוי (סעיף 42 לחוק - בוטל).....	519
פרק 45: ציות להוראות האפוטרופוס (סעיף 43 לחוק - בוטל).....	521
פרק 46: הוראות בית-המשפט (סעיף 44 לחוק).....	523
פרק 47: מינוי אפוטרופסים אחדים (סעיף 45 לחוק); דין אפוטרופסים משותפים (סעיף 46 לחוק).....	525
פרק 48: סמכויות האפוטרופוס ואישור בית-המשפט (סעיף 47 לחוק).....	535
1. כללי.....	535
2. חייב חסוי - האם פעולה של הצעת הסדר לנושים טעונה אישור בית-משפט לענייני משפחה על-פי חוק.....	540
3. פינוי חסוי.....	540
4. העברת נכס מקרקעין אישור בית-המשפט.....	543
פרק 49: פעולות שיש בהן ניגוד אינטרסים (סעיף 48 לחוק).....	547
1. כללי.....	547
2. בטלות מכלול ההסכמים שנחתמו בינה לבין הנתבעים, שעניינם בעסקת קומבינציה.....	560
פרק 50: הגנת צד שלישי (סעיף 49 לחוק).....	563
פרק 51: השקעת כספי החסוי (סעיף 50 לחוק).....	565
פרק 52: פרטה (סעיף 51 לחוק).....	569
פרק 53: הוראות בנוגע לשומה (סעיף 52 לחוק).....	571
פרק 54: חשבונות, דו"ח ומתן ידיעות (סעיף 53 לחוק).....	573
פרק 55: בדיקת דו"חות (סעיף 54 לחוק).....	575
פרק 56: הוצאות האפוטרופוס (סעיף 55 לחוק); שכר האפוטרופוס (סעיף 56 לחוק).....	577
1. כללי.....	577
2. אמת-מידה לקביעת שכר-טרחה ראוי.....	580
3. שכר אפוטרופוס.....	584
פרק 57: אחריות האפוטרופוס (סעיף 57 לחוק); ערובה (סעיף 58 לחוק); מימוש ערובה (סעיף 59 לחוק).....	587
פרק 58: התפטרות האפוטרופוס (סעיף 60 לחוק); פיטורי האפוטרופוס (סעיף 61 לחוק).....	589
פרק 59: פקיעת האפוטרופוס (סעיף 62 לחוק); סיום תפקידו של האפוטרופוס (סעיף 63 לחוק).....	591
פרק 60: הוראת צוואה של הורה החסוי או בן זוגו (סעיף 64 לחוק).....	595
פרק 61: צוואה או מסמך הבעת רצון של אפוטרופוס של בגיר (סעיף 64 לחוק) - תיקון מס' 18 לחוק.....	599

פרק 62: האפוטרופוס הכללי כאפוטרופוס (סעיף 65 לחוק).....	601
פרק 63: אפוטרופוס שהיה פגם במינויו (סעיף 66 לחוק).....	603
פרק 64: אפוטרופוס למעשה (סעיף 67 לחוק).....	605
1. כללי.....	605
2. האפוטרופוסית אחראית להוצאת התינוק ממשמורת התובעת שכן לא פעלה כפי שאפוטרופוס סביר היה פועל בנסיבות העניין ובכלל זאת לא פעלה בשקידה, במיומנות, במסירות ולא נהגה בתום-לב לשמירת עניינה וצרכיה.....	608
3. אין כל סיבה מיוחדת בגינה יש מקום למנות אפוטרופוס נוסף לקטין.....	609
4. בהתאם להוראות סעיף 67 לחוק, אדם שבפועל משמש כאפוטרופוס, כפוף לחובות שקבועות בחוק האפוטרופסות, וזאת אף אם לא מונה לתפקידו בידי בית-המשפט.....	610
פרק 65: ועדה לענייני אפוטרופסות לנפגעי שואה (סעיף 67א לחוק) - תיקון מס' 18 לחוק.....	611
פרק 66: מינוי תומך בקבלת החלטות (סעיף 67ב לחוק) - תיקון מס' 18 לחוק.....	613
1. כללי.....	613
2. הקריטריונים לקביעת שכר-טרחת התומך.....	615
פרק 67: סמכויות פיקוח (סעיף 67ג לחוק); חיובי האפוטרופוס (סעיף 67ד לחוק); דרכי פעולתו של אפוטרופוס שמונה לבגיר (סעיף 67ה לחוק); דרכי קבלת החלטות בעניינו של אדם שמונה לו אפוטרופוס (סעיף 67ו לחוק); הסכמה לפעולות מגבילות או לשימוש בכוח (סעיף 67ז לחוק) - תיקון מס' 18 לחוק.....	619
פרק 68: שמירת מידע (סעיף 68 לחוק) - תיקון מס' 18 לחוק.....	627
פרק 69: ייצוג בעניינים רפואיים (סעיף 68א לחוק) - תיקון מס' 18 לחוק.....	719
1. כללי.....	719
2. ביטול אפוטרופסות.....	720
3. האם יש למנות אפוטרופוס עבור פלונית והאם יש להורות על העברתה למוסד סיעודי בניגוד לרצונה?.....	721
4. מינוי פסיכולוג קליני אשר ייפגש עם כל אחד מהקטינים, ויברר עמדתם באשר לאפשרות של קיום קשר בינם למערערים.....	723
5. טובתו של קטין הינו השיקול הראשון במעלה - הרווח ממתן החיסון גדול משמעותית מהסיכונים הטמונים במתן החיסון.....	724
6. מינוי אפוטרופוס, הוא לבדו, אינו מעיד בהכרח על היעדר כשירות.....	724
7. בית-משפט קמא לא היה מוסמך לשנות את ההסכמות שגובשו בין הצדדים ושעוגנו בפסק-הדין.....	725
פרק 70: מעמד היועץ המשפטי לממשלה (סעיף 69 לחוק).....	727

פרק 71: מעמדו של עובד סוציאלי (סעיף 70 לחוק); מעמדם של קרובים (סעיף 72 לחוק).....	729
פרק 72: אישור פעולות על-ידי האפוטרופוס הכללי או על-ידי בית-המשפט ואישור שכר (סעיף 74 לחוק).....	731
פרק 73: שינוי החלטות (סעיף 74 לחוק).....	733
פרק 74: סמכות מבחינה בין-לאומית (סעיף 76 לחוק).....	745
פרק 75: משפט בינלאומי פרטי (סעיף 77 לחוק).....	753
פרק 76: בית-המשפט המוסמך (סעיף 78 לחוק); שמירת דינים ושיפוט (סעיף 79 לחוק).....	755
פרק 77: "חסוי", "נציג", "קרוב" ו"מקום מושב" (סעיף 80 לחוק).....	757
פרק 78: תחולת הוראות על עובר (סעיף 80 לחוק) - תיקון מס' 18 לחוק.....	759
פרק 79: פרשנות לעניין המונח אדם חסוי בחיקוק (סעיף 80 לחוק) - תיקון מס' 18 לחוק.....	761
פרק 80: עדכון סכומים (סעיף 80 לחוק) - תיקון מס' 18 לחוק.....	763
פרק 81: ביצוע ותקנות (סעיף 83 לחוק) - תיקון מס' 18 לחוק.....	765
פרק 82: תחילה - תיקון מס' 18 לחוק.....	767
פרק 83: הוראות מעבר - תיקון מס' 18 לחוק.....	769
פרק 84: תמצית ההלכה הפסוקה.....	771
1. סעיף 27א(ב) לחוק הכשרות המשפטית.....	771
2. כאמור, העותר מבקש כי ניתן הוראות שונות בנוגע לבתו, אולם קיים לעותר סעד חלופי בדמות פניה לבית-המשפט לענייני משפחה לפי סעיף 44 לחוק הכשרות המשפטית, המאפשר ל"צד מעוניין" להגיש בקשה לבית-המשפט למתן הוראות לאפוטרופוס של אדם.....	772
3. נקודת המוצא הינה קיומה של חזקת כשרות לכל אדם לביצוע פעולות משפטיות כאמור בהוראות סעיף 1 לחוק הכשרות המשפטית במסגרתו נקבע כי כל אדם כשר לפעולות משפטיות. בהתאם להוראות סעיף 33א(4) לחוק הכשרות בית-משפט ימנה אפוטרופוס ל"אדם אחר שאינו יכול, בדרך קבע או דרך ארעי, לדאוג לענייניו, כולם או מקצתם, ואין מי שמוסמך ומוכן לדאוג להם במקומו" - יש לפרש את חוק הכשרות וליישמו בהתאם לאמור בתיקון מס' 18 לחוק ובהתאם להוראות חוק יסוד כבוד האדם וחירותו ובהתאם להם, בית-משפט ימנה אפוטרופוס לאדם רק מקום בו לא ניתן לשמור על טובתו וזכויותיו בדרך המגבילה פחות את חירותו.....	772

4. לכל הורה פררוגטיבה הורית לנהוג כפי שהוא מאמין שזו טובת הקטין. שיקול-דעתו של הורה אחד אינו מאיין שיקול-דעתו של ההורה האחר. במקרה של מחלוקת גוברת טובת הקטין - קבלת החלטות בעניין אופן חינוך קטינים הן החלטות שוטפות שההורים ממשכים ומקבלים וימשיכו ויקבלו, גם לאחר הפרידה - ועליהם לעשות כן בהסכמה. במקרה של מחלוקת, יכריע בית-המשפט ובעניין זה נדרשת גישה המשלבת בין טובת הקטין ובין זכויותיו.....773
5. אפטרופסות ההורים על ילדיהם כוללת את החובה והזכות לדאוג לכל צרכיהם, וכפי שהובהר מפורשות בסעיף 17 לחוק הכשרות המשפטית, על ההורים להפעיל את אפטרופסותם בשים-לב לעקרון טובת הקטין.....773
6. בחינת כשרותו של אדם היא עניין שברפואה שעל-מנת להוכיחו יש להביא חוות-דעת רפואית או עדות אחרת. משכך, נוהגים בתי המשפט למנות מומחים רפואיים לשם הגשת חוות-דעתם ביחס לשאלה זו.....773
7. אשר לשיקולים המנחים את בית-המשפט בבואו להכריע בעניין שינוי שם של קטין, נקבע זה מכבר כי השיקול היחיד שצריך להנחות את בית-המשפט הוא שיקול טובת הילד, אשר הוכר בפסיקה כשיקול העל שצריך להנחות את בית-המשפט עת נדרש הוא להכריע בעניינו של קטין, תוך התייחסות לטובת הילד הקונקרטי שבפניו.....773
8. בבוא בית-המשפט להכריע בשאלות העולות בעניינו של קטין, לרבות מקום מגוריו, על בית-המשפט לשוות לנגד עיניו את עקרון "טובת הילד" כעקרון על, כאשר עקרון זה נשקל בהתאם לקטין הקונקרטי שעניינו נדון בפניו.....774
9. סעיף 57 לחוק הכשרות המשפטית אינו ממצה את עילות התביעה כלפי האפטרופוס ואינו "מחסן" את האחרון מפני תחולת הדין הנזיקי הכללי. הנכון הוא כי סעיף 57 לחוק מהווה כשלעצמו מקור לחובות זהירות ולחובה חקוקה על-פי הדין הנזיקי הכללי ולצורך העוולות בסעיפים 35, 36 ו- 63 לפקודת הנזיקין (נוסח חדש).....774
10. יישום שאלת טובת הקטין או הגדרת טובת הקטין משתנה במקרה למקרה לפי נסיבותיו הקונקרטיות, צרכי הקטין והנסיבות המשפטיות וכאמור, לשם בחינת טובתו של קטין, יכול ובית-המשפט ייעזר בחוות-דעת מומחים.....774
11. במקרה הנדון, לא עלה בידי המבקשת לבסס כראוי את האפשרות לשקול את הרחבת הדין המצוי בנסיבות דנן להכרה בהורות משפטית מכוח קשרי אחאות, בהיעדר הליך חקיקתי מסודר בסוגיה זו.....774
12. דוגמאות פסיקה נוספות.....774